

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-2721 62, 67¹
IR 70 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP NR. TAP-20-912; TAIS NR. 20-7348 (2))**

2020-05-25 Nr.
Vilnius

Projektų rengėja: Teisingumo ministerija

Projektų tikslas: tinkamai pasiruošti Seimo rinkimų organizavimo ir vykdymo galimybei epidemijos bei paskelbto karantino sąlygomis.

Dabartinė situacija: Galiojančiame Seimo rinkimų įstatyme nustatyta, kad balsavimas iš anksto vyksta trečiadienį ir ketvirtadienį iki rinkimų dienos tik iš anksto parengtose ir balsavimui tinkamose patalpose, esančiose pastate, kuriame yra savivaldybės, kurios teritorijoje yra rinkimų apygarda, mero (administracijos direktoriaus) darbo vieta. Įstatymas taip pat numato, kad balsuoti namuose galima tik paskutinį penktadienį ir šeštadienį iki rinkimų dienos.

Projektų esmė: Projektu siūloma nustatyti, kad visoje arba dalyje šalies teritorijos paskelbus valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją arba ekstremalųjį įvykį, kai laikinai apribojama asmenų judėjimo laisvė, balsavimas rinkimų dieną didžiausiose rinkimų *apylinkėse, kuriose rinkėjų skaičius viršija 3000 rinkėjų, Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau - VRK) sprendimu gali vykti toje apylinkėje papildomai parengtose balsavimo patalpose.*

Projektu taip pat siūloma suteikti galimybę prireikus padidinti išankstinio balsavimo vietų skaičių ir balsavimą iš anksto organizuoti pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį. Visais atvejais, organizuojant piliečių balsavimą karantino metu, turi būti užtikrinamas rinkėjų saugumas aprūpinant juos asmeninėmis apsaugos priemonėmis. Įstatymo projektu taip pat siūloma prailginti balsavimo laiką namuose iki keturių dienų, tai yra *balsuoti namuose bus galima nuo paskutinio trečiadienio iki šeštadienio* iki rinkimų dienos (dabar namuose leidžiama balsuoti tik paskutinį penktadienį ir šeštadienį iki rinkimų dienos). Tokiomis priemonėmis siekiama išvengti masinio rinkėjų susibūrimo rinkimų apylinkėje rinkimų dieną.

Įstatymo projekte siūloma numatyti, kad balsavimas diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose organizuojamas tik paštu, jeigu užsienio valstybėje paskelbta ekstremalioji situacija arba ekstremalusis įvykis ir laikinai ribojama asmenų judėjimo laisvė.

Tokiu būdu piliečiams siekiama užtikrinti galimybę saugiai dalyvauti rinkimuose net ir ekstremalios padėties metu bei galiojant karantino taisyklėms.

Atsižvelgiant į tai, kad eiliniai Seimo rinkimai paskelbti 2020 m. spalio 11 d., o 2020 m. balandžio 11 d. prasidėjo politinė kampanija, bei į tai, kad Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 papildymo 11 str. įstatymo nuostata, pagal kurią įstatymas negali būti keičiamas nuo eilinių Seimo rinkimų datos paskelbimo dienos iki rinkimų galutinių rezultatų paskelbimo dienos, įsigalioja nuo 2020 m. liepos 1 d., įvertinus šalyje susiklosčiusią ekstremaliąją situaciją ir paskelbtą karantiną, *siūloma įstatymo projektą svarstyti ypatingos skubos tvarka.*

Lėšų poreikis: kilus ekstremaliajai situacijai arba ekstremaliajam įvykiui VRK skaičiavimais, įstatymo įgyvendinimui būtų reikalingos **papildomos biudžeto lėšos, skirtos rinkimų komisijai**

narių darbo užmokesčiui ir papildomų balsavimo vietų balsavimui iš anksto ir rinkimų dieną įrengimui - apie 1 mln. 915 tūkst. eurų, taip pat apie 3 mln. eurų rinkėjų aprūpinimui būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

Derinimas: projektas skubos tvarka teiktas derinti Sveikatos apsaugos, Vidaus reikalų, Finansų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoms, Vyriausiajai rinkimų komisijai, „Transparency International“ Lietuvos skyriui, visuomeninei organizacijai "Baltosios pirštinės". Su Sveikatos apsaugos, Vidaus reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis Projektas suderintas darbo tvarka be pastabų. Į Finansų ministerijos ir Vyriausiosios rinkimų komisijos pateiktus pasiūlymus atsižvelgta. Kitos organizacijos nustatytais terminais pastabų nepateikė.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas neprieštarauja Vyriausybės programai.

Dalykinio vertinimo išvada: Siekiant išlaikyti teisinio reguliavimo nuoseklumą bei atsižvelgiant į tai, kad nėra įmanoma prognozuoti kaip ilgai išliks rinkimų paskelbto karantino sąlygomis rizika, siūlome rengėjams įvertinti poreikį atitinkamus pakeitimus padaryti taip ir Prezidento bei Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymuose.

Siūlome Projektą teikti į **Tarpinstitucinį pasitarimą**.

Patarėjas

Audrius Kasinskas